

KOMUNIKAT 2

**Polska Unia Czwartorzędu POLQUA, Komitet Badań Czwartorzędu PAN,
Instytut Nauk o Morzu i Środowisku, Uniwersytet Szczeciński,
oraz**

**Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
serdecznie zapraszają na**

**II Kongres Polskiej Unii Czwartorzędu POLQUA 2026
„Czwartorzęd Pomorza Zachodniego i strefy brzegowej południowego Bałtyku –
osady, morfogeneza, człowiek w pradziejach”**

Szczecin, 31.08-03.09.2026

Spis treści

Harmonogram	2
Rejestracja na Kongres	2
Opłaty konferencyjne.....	2
Miejsce Kongresu.....	3
Hotele.....	4
Sesje terenowe.....	4
Sesja terenowa nr 1:	4
Sesja terenowa nr 2:	7
Komitety organizacyjny	9
Komitet naukowy	9
Sponsorzy	10
Patronaty.....	11
Kontakt z Komitetem Organizacyjnym:	12

Harmonogram

Harmonogram	
termin 15.06.2026 przedłużony do 30.06.2026	nadsyłanie abstraktów proponowanych wystąpień przyjmowanie opłaty konferencyjnej rejestracja uczestników
31.08 – 03.09.2026	II Kongres Polskiej Unii Czwartorzędu POLQUA 2026
Program ramowy	
31.08.2026	rejestracja uczestników; sesja plenarna, sesje referatowe
01.09.2026	sesje referatowe, sesja posterowa, uroczysta kolacja
02.09.2026	sesja terenowa 1
03.09.2026	sesja terenowa 2

Rejestracja na Kongres

Rejestracja została przedłużona do dnia 30.06.2026 r.

Formularz rejestracji jest dostępny na stronie:

<https://nms.usz.edu.pl/ii-kongres-polskiej-unii-czwartorzedu-polqua-2026/>

Opłaty konferencyjne

800 zł – opłata konferencyjna (wpłata do 30 czerwca 2026 r.)

200 zł – uroczysta kolacja w dniu 1 września 2026 roku (wpłata do 30 czerwca 2026 r.)

100 zł – koszt każdej sesji terenowej (wpłata do 30 czerwca 2026 r.)

Opłata dla studentów i doktorantów oraz członków POLQUA:

600 zł – opłata konferencyjna

200 zł – uroczysta kolacja w dniu 1 września 2026 roku

Podane kwoty są kwotami brutto i zawierają 23% VAT.

Opłata konferencyjna obejmuje koszty: materiałów konferencyjnych, przerw kawowych i obiadów w dniach 31 sierpnia i 1 września 2026 roku.

Organizacja Kongresu ze strony Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego została sfinansowana ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Opłaty proszę dokonać na poniższe dane:

Konto bankowe: ING Bank Śląski S.A. **46 1050 1559 1000 0022 8790 4474**

Uniwersytet Szczeciński
 al. Papieża Jana Pawła II 22a
 70-453 Szczecin
 NIP: 851-020-80-05

W tytule przelewu konieczne należy podać: imię i nazwisko uczestnika oraz dopisek "0033"

Miejsce Kongresu

Kongres odbędzie się w dniach 31 sierpnia–3 września 2026 r.

Sesje plenarne, referatowe oraz posterowe zaplanowano na 31 sierpnia–1 września 2026 r. i będą one odbywać się w następujących budynkach:

Instytut Nauk o Morzu i Środowisku

Uniwersytet Szczecińskiego

przy ul. Mickiewicza 16-16A

70-383 Szczecin

<https://maps.app.goo.gl/RRvELDwve1H5Q2CTA>

W dniach 2 i 3 września obrady Kongresu będą kontynuowane w formie sesji terenowych, podczas których swoje wystąpienia zaprezentują zaproszeni prelegenci. Szczegółowe informacje dotyczące lokalizacji sesji plenarnych znajdują się w części „Sesje terenowe”.

Hotele

Willa Flora – ul. Wielkopolska 18, 70-451 Szczecin; tel. 533 062 503

<https://willaflora.com.pl/>

Radisson Blu – Rodła 10, Szczecin; tel. 91 359 55 95

<https://www.radissonblu.com/pl/hotel-szczecin>

Focus Hotel – Małopolska 23, Szczecin; tel. 443 333 333

<http://www.focushotels.pl/szczecin.2.html>

Campanile Hotel – Wyszyńskiego 30, Szczecin; tel. 223 824 380

<http://www.campanile.com/pl/hotels/campanile-szczecin>

Integro Hotel – Mickiewicza 34, Szczecin; tel. 609 744 816

<http://www.pokojeintegro.pl/>

Sesje terenowe

Sesja terenowa nr 1:

Termin: 2 września 2026 r. (środa), godz. 8.00-19.00

Cena: 100 zł (obejmuje: transport, bilety wstępu, przewodnik, suchy prowiant)

Tytuł sesji: *Współczesny rozwój i paleogeografia strefy brzegowej południowego Bałtyku na odcinku od Trzęsacza do Międzyzdrojów oraz zachodniego obrzeża wyspy Wolin*

Przystanek 1. Trzęsacz
- współczesne i
późnoholoceńskie
zmiany linii brzegowej
południowego Bałtyku
w świetle danych
historycznych i
paleogeograficznych

Joanna Dudzińska-Nowak,
Ryszard K. Borówka, Anna
Cedro, Natalia Piotrowska,
Danuta Michczyńska i
Adam Michczyński

Na stanowisku zostaną zaprezentowane wieloletnie wyniki badań nad rozwojem wybrzeży południowego Bałtyku prowadzone w INoMiŚ US. Omówione zostaną uwarunkowania geologiczne oraz czynniki odpowiedzialne za erozję brzegu. Historia kościoła w Trzęsaczu, którego ruiny są namacalnym dowodem erozji wybrzeża, pozwoli ukazać wielkość i dynamikę zmian brzegu zachodzących w różnych skalach czasowych. Zostaną również omówione różne metody ochrony brzegu stosowane przez Urzędy Morskie oraz sposoby ich oddziaływania na morfodynamikę wybrzeża.

Ponadto, zostaną omówione wyniki badań multi-proxy wybranych stanowisk osadów jeziorno-bagiennych odsłaniających się na plażach Zatoki Pomorskiej w kontekście współczesnych i późnholoceńskich zmian położenia linii brzegowej południowego Bałtyku.

Przystanek 2. Naturalne i antropogeniczne uwarunkowania rozwoju strefy brzegowej Mierzei Dziwnowskiej

Natalia Bugajny i Jakub Śledziowski

Na stanowisku omówione zostaną współczesne i historyczne uwarunkowania rozwoju strefy brzegowej południowego Bałtyku na przykładzie Mierzei Dziwnowskiej. Przedstawione zostaną kluczowe procesy przybrzeżne, w tym abrazja, transport i akumulacja osadów, oraz ich zróżnicowanie w warunkach zmiennego reżimu hydrodynamicznego. Szczególna uwaga zostanie poświęcona roli budowli hydrotechnicznych w modyfikacji bilansu osadów i morfodynamiki wybrzeża, a także analizie ekstremalnego zdarzenia sztormowego z 1913 roku, które doprowadziło do zniszczenia jednego z największych nad Bałtykiem domów zdrojowych – Kurhaus.

Dodatkowo, omówione zostaną nowoczesne metody pozyskiwania danych terenowych, w tym wykorzystanie systemów UAV Lidar i sensorów multispektralnych, a także danych satelitarnych, na potrzeby analiz geomorfologicznych prowadzonych w zróżnicowanych skalach czasowych i przestrzennych.

Przystanek 3. *Świętouść – budowa geologiczna i rozwój paleogeograficzny Wzgórz Wolińskich*

Ryszard K. Borówka, Robert J. Sokołowski, Piotr Moska, Zdzisław Jary, Marcin Krawczyk, Michał Łopuch, Przymysław Mroczek, Daniel Okupny, Natalia Piotrowska, Grzegorz Poręba, Jerzy Raczyk, Jacek Skurzyński, Agnieszka Szymak i Paweł Zieliński

Na stanowisku zostaną zaprezentowane nowe dane dotyczące budowy geologicznej Wzgórz Wolińskich, w tym zwłaszcza nowe wyniki badań geochronologicznych i sedimentologicznych osadów plejstoceniowych i holoceniowych odsłaniających się w obrębie klifu wolińskiego. Uzyskane dane pozwalają na uwypuklenie wpływu postglacialnych procesów denudacyjnych i eolicznych na kształtowanie się morfologii vistuliańskich wzgórz morenowych na wyspie Wolin.

Przystanek 4. *Punkt widokowy Grodzisko w Lubiniu*

Andrzej Piotrowski, Małgorzata Schiewe, Ryszard K. Borówka, Agnieszka Strzelecka i Marek Dworaczek

Zachodni skraj plejstoceniowej wysoczyzny wyspy Wolin to strefa zaburzonych glaciektogenicznie utworów czwartorzędowych i mezozoicznych, głównie kredowych. Łuski tych osadów czytelne są w rzeźbie terenu jako garby i obniżenia między nimi. Jeden z jeziorów krawędzi lądolodu ukształtował dolinę Trzciągowską i pagórki Lubińsko-Wapnickie. Porwaki skał węglanowych były eksploatowane wokół w/w doliny w XIX i XX wieku. Pozostałością po eksploatacji surowca są cztery wyrobiska. Jednym z wyrobisk jest geotop Jezioro Turkusowe w Wapnicy. Punkt widokowy na jezioro i jego okolice znajduje się na Górze Piaskowej. Droga od Zalesia do Lubina przebiega po stromych skłonach łusek, dodatkowo podciętych przez abrazję 7 tysięcy lat temu (klif kopalny). Ślady po działalności górniczej dostrzegalne są już w Zalesiu w rejonie muzeum stanowiska artyleryjskiego V-3, a także budynków i ruin po Fabryce Cementu Portlandzkiego na zboczach pagórków i u ich podnóża w Lubiniu.

Z grodziska w Lubiniu z wysokości 42 m n.p.m. rozciąga się panorama na Zalew Szczeciński i deltę wsteczną Świny oraz ku południowi na Nizinę Szczecińską, rzeźba której uwarunkowana jest tektoniką podłoża. Południowy klif wyspy Wolin jest okresowo czynny na pewnych odcinkach czego przykładem jest Skała Bielikowa.

Sesja terenowa nr 2:

Termin: 3 września 2026 r. (czwartek), godz. 8.00-19.00

Cena: 100 zł (obejmuje: transport, bilety wstępu, przewodnik, suchy prowiant)

Tytuł sesji: *Współczesny rozwój i paleogeografia Doliny Dolnej Odry oraz Pojezierza Myśliborskiego*

Przystanek 1. Wzgórze Bukowe

Andrzej Piotrowski,
Małgorzata Schiewe, Paweł
Sydor, Marek Zygmunt,
Barbara Bryl,

Agnieszka Strzelecka i Artur
Skowronek

Jezioro Szmaragdowe to jedno z najpiękniejszych miejsc na Pomorzu Zachodnim. Powstanie jeziora wiąże się z działalnością górnictwą margli kredowych w XIX i

XX wieku. Z jeziorem tym powiązane są także katastrofalne wydarzenia 101 lat temu, na kiedy datuje się powstanie jeziora. W 1959 roku jezioro uległo przekształceniu na skutek gwałtownego osuwiska. Widoczna w ścianach misy jeziora bardzo zaburzona glaciektogenicznie budowa geologiczna daje ogólny obraz budowy całych Wzgórz Bukowych.

Do lokalnych geologicznych wizytówek Szczecina okresu paleogenu/neogenu należały niegdyś, obok słynnych „kul szczecińskich”, „kwarcyty korzeniowe” z Puszczy Bukowej. Zostały odsłonięte w wyrobisku dawnej cementowni Stern i opisane przez geologów już ponad 100 lat temu. Uważane były do niedawna za relikty przeszłości – powszechnie zakładano, że ich wychodnie padły ofiarą eksploatacji margli i bezpowrotnie zniknęły. Niemalą niespodzianką było ich ponowne odkrycie, kiedy to w 2025 roku kwarcyty korzeniowe udało się zidentyfikować jako materiał wykorzystany do budowy powszechnie znanej atrakcji turystycznej Szczecina jaką jest „Grota” wzniesiona pod koniec XIX wieku w Puszczy Bukowej. Jej wielometrowej wysokości fasada została wykonana z narzutniaków skandynawskich oraz bloków lokalnego kwarcytu korzeniowego. Na pionowych powierzchniach ciosowych wielu z nich widoczne są świetnie zachowane ślady po korzeniach roślin zasiedlających wiele milionów lat temu ówczesne piaszczyste podłoże.

Przystanek 2. Problem historii rozwoju Doliny Dolnej Odry oraz jej walory przyrodnicze – punkt widokowy w Widuchowej

Ryszard K. Borówka i Agnieszka Szlauer-Łukaszewska

Na stanowisku zostaną zaprezentowane wyniki badań pokryw osadów mineralnych i fitogenicznych stanowiących wypełnienie Doliny Dolnej Odry na odcinku od okolic Gryfina po Police. Rozpoznanie litologiczno-sedymentologiczne i geochronologiczne pozwoliło na zrekonstruowanie historii rozwoju Doliny Dolnej Odry w okresie od interplenivistulianu po czasy współczesne.

Zostaną również scharakteryzowane najważniejsze walory przyrodnicze największego w Polsce torfowiska fluwiogenicznego (proponowany Park Narodowy Doliny Dolnej Odry), a także historia jego penetracji i wykorzystania przez człowieka, począwszy od późnego paleolitu po czasy nowożytnie.

Przystanek 3. Stanowisko Nowe Objezierze

Lech Czerniak, Agnieszka Matuszewska i Ryszard K. Borówka

Stanowisko w Nowym Objezierzu położone jest na żyznych terenach południowej części Pojezierza Myśliborskiego. Jest to jedno z nielicznych miejsc występowania dość rozległej pokrywy lessowej w krajobrazie młodoglacjalnym Pomorza Zachodniego. Okazuje się, że krajobraz ten sprzyjał osadnictwu rolniczemu od neolitu po epokę brązu. Jego najważniejszym elementem jest monumentalny neolityczny rondel – kolista konstrukcja o charakterze zapewne społeczno-rytualnym, stanowiąca centralny punkt rozległego kompleksu osadniczego. W jego bezpośrednim sąsiedztwie odkryto relikty długich domów kultury ceramiki wstęgowej rytej oraz ślady zabudowy związanej z funkcjonowaniem tej wyjątkowej budowli. Badania wykazały, że miejsce to zachowało swoje znaczenie również w późniejszych okresach, bowiem w niewielkiej odległości od rondela zarejestrowano cmentarzysko z wczesnej epoki brązu z grobami szkieletowymi, częściowo wyposażonymi w konstrukcje kamienne. Na stanowisku obecne są także ślady osadnictwa kultury łużyckiej oraz prawdopodobnie kultury amfor kulistych, co świadczy o długotrwałej atrakcyjności tej lokalizacji. Nowe Objezierze jest więc przykładem miejsca, w którym przez tysiąclecia powracały różne społeczności, nadając dawnemu krajobrazowi wciąż nowe znaczenia.

Komitety organizacyjny

Prof. dr hab. Ryszard Borówka – przewodniczący

Dr hab. Dominik Zawadzki – wiceprzewodniczący

Dr Paweł Sydor – wiceprzewodniczący

Dr Ewa Górecka – Sekretarz

Dr Joanna Sławińska – Sekretarz

Prof. dr hab. Anna Cedro, Dr hab. Daniel Okupny, prof. US, Dr hab. Bernard Cedro, prof. US,
Dr hab. Joanna Dudzińska-Nowak, prof. US, Dr hab. Paweł Terefenko, prof. US, Dr Natalia Bugajny,
Dr Andrzej Giza, Dr Andrzej Piotrowski, Dr Agnieszka Strzelecka, Dr Jakub Śledziowski,
Dr Robert Woźniński, Mgr Małgorzata Schiewe, Mgr Zofia Stachowska, Mgr Agnieszka Kierzek,
Mgr Paweł Osóch, Inż. Daniel Kropopek, Lic. Klaudia Małkińska, Maja Olszanowska,
Studenci Koła Naukowe Geologów Uniwersytetu Szczecińskiego.

Komitety naukowe

Prof. dr hab. Witold Paweł Alexandrowicz, Prof. dr hab. Mirosław Błaszczewicz,
Prof. dr hab. Ryszard Borówka, Dr Natalia Bugajny, Prof. dr hab. Anna Cedro, Dr hab. Bernard Cedro,
prof. US, Prof. dr hab. Lech Czerniak, Prof. dr hab. Radosław Dobrowolski,
Dr hab. Joanna Dudzińska-Nowak, prof. US, Prof. dr hab. Jacek Forsyński, Dr Małgorzata Frydrych,
Dr Andrzej Giza, Dr Ewa Górecka, Dr hab. Iwona Hildebrandt-Radke, prof. UAM,
Dr hab. Anna Hrynowiecka, prof. PIG-PIB, Prof. dr hab. Zdzisław Jary, Dr Wojciech Jegliński,
Prof. dr hab. Piotr Kittel, Dr Regina Kramarska, Prof. dr hab. inż. Marek Krąpiec,
Prof. dr hab. Mirosława Kupryjanowicz, Prof. dr hab. Mariusz Lamentowicz,
Prof. dr hab. Maria Łanczoł, Dr hab. inż. Włodzimierz Margielewski, prof. IOP PAN,
Dr hab. Mirosław Makohonienko, prof. UAM, Dr Agnieszka Matuszewska,
Dr hab. inż. Adam Michczyński, prof. PŚ, Dr hab. inż. Danuta Joanna Michczyńska, prof. PŚ,
Prof. dr hab. Piotr Migoń, Prof. dr hab. Krystyna Milecka,
Dr hab. Joanna Mirosław-Grabowska, prof. ING PAN, Dr hab. inż. Piotr Moska, prof. PŚ,
Prof. dr hab. Adam Nadachowski, Prof. dr hab. Dorota Nalepka, Dr hab. Daniel Okupny, prof. US,
Dr hab. Monika Niska, prof. UP, Dr hab. Joanna Petera-Zganiacz, prof. UŁ,
Prof. dr hab. Irena Agnieszka Pidek, Prof. dr hab. inż. Natalia Piotrowska, Dr Andrzej Piotrowski,
Prof. dr hab. Małgorzata Pisarska-Jamroży, Dr hab. Małgorzata Roman, prof. UŁ,
Mgr Małgorzata Schiewe, Dr hab. inż. Jarosław Sikorski, prof. PŚ, Dr Joanna Sławińska,
Prof. dr hab. Michał Słowiński, Dr hab. Renata Stachowicz-Rybka, prof. IB PAN,
Prof. dr hab. Krzysztof Stefaniak, Mgr Zofia Stachowska, Dr Agnieszka Strzelecka, Dr Paweł Sydor,
Dr Jakub Śledziowski, Dr hab. Paweł Terefenko, prof. US, Dr hab. Sławomir Terpiłowski, prof. UMCS,
Prof. dr hab. Wojciech Tylmann, Dr hab. Grzegorz Uścińowicz, Prof. dr hab. Szymon Uścińowicz,
Prof. dr hab. Paweł Valde-Nowak, Dr hab. Piotr Weckwerth, prof. UMK, Mgr Zenon Wiśniowski,
Dr hab. Małgorzata Witak, prof. UG, Prof. dr hab. Barbara Woronko, Prof. dr hab. Wojciech Wysota,
Prof. dr hab. Marek Zajęczkowski, Dr hab. Dominik Zawadzki, Dr hab. Edyta Zawisza, prof. ING PAN,
Dr hab. Paweł Zieliński, prof. UMCS.

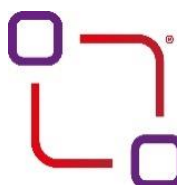
Organizacja Kongresu ze strony Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego została sfinansowana ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Sponsorzy

Organizację konferencji dofinansowano ze środków **Ministra Nauki w ramach Programu „Regionalna inicjatywa doskonałości”** na lata 2024-2027 **pt.: „Zwiększenie potencjału, jakości oraz umiędzynarodowienia interdyscyplinarnych badań przyrodniczych”** (nr RID/SP/0045/2024/01).

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Regionalna
Inicjatywa
Doskonałości

Organizacja Kongresu ze strony **Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego** została sfinansowana ze środków **Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

Projekt jest współorganizowany przez **Polską Akademię Nauk** w ramach programu **Upowszechniania i Promocji Działalności Naukowej** (konkurs „Otwarta Nauka” nr 299/2025).

Organizacja Kongresu ze strony Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego została sfinansowana ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Patronaty

Kongres odbywa się pod honorowym patronatem Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego – prof. dr hab. Waldemara Tarczyńskiego

**PATRONAT HONOROWY
REKTORA UNIWERSYTETU
SZCZECIŃSKIEGO**

Kongres odbywa się pod patronatem medialnym Przeglądu Geologicznego

Organizacja Kongresu ze strony Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego została sfinansowana ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Kontakt z Komitetem Organizacyjnym:

dr Ewa Górecka

dr Joanna Sławińska

e-mail: polqua2026@usz.edu.pl

II Kongres Polskiej Unii Czwartorzędu POLQUA 2026

„Czwartorzęd Pomorza Zachodniego i strefy brzegowej południowego Bałtyku – osady, morfogeneza, człowiek w pradziejach”

Szczecin, 31.08-03.09.2026